

Oponentský posudek bakalářské práce

Tadeáš Červinka:

Doklady zámkových mechanismů z doby laténské v Čechách a na Moravě

Katedra archeologie FF, Univerzita Hradec Králové 2016
101 str., z toho 72 str. textu (na str. 21–46 katalog), 8 obr., 31 tab.

Tématem bakalářské práce jsou zámkové mechanismy doby laténské, tj. klíče, kování zámků a závěsy dveří. Autor provedl jejich soupis (zhotovil databázi) na území Čech a Moravy, a to podle publikovaných nálezů. Dále se věnoval jejich klasifikaci, tj. zejména typologii klíčů. Součástí zadání práce byla rovněž analýza a interpretace těchto artefaktů.

Základem k typologii klíčů se autorovi stala práce G. Jakobiho (1974) podle nálezů z oppida Manching. Ocenit je třeba autorovu snahu zabývat se tímto tématem, kterému zatím na našem území nebyla věnována samostatná pozornost.

Časově nejnáročnější částí práce bylo zhotovení katalogu. Ten autor vypracoval podrobně a pečlivě, včetně odkazů na literaturu a ilustrace. Uložení nálezů v soupisu není vždy důsledné, tj. autor uvádí inv.č., ale nikoli instituce (muzea), kde nálezy spočívají. Dále např. u lokality Brníčko je citováno jméno Mizii Maneth jako muž, byla to však německá archeoložka.

Autor se také zabýval nálezovým kontextem klíčů a kování zámků. Nejvíce těchto artefaktů lze nacházet na oppidech, nechybějí rovněž v některých depotech, vzácně jsou i na nížinných sídlištích.

T. Červinka při vyhodnocování provedl metrickou, materiálovou, typologickou a částečně také chronologickou analýzu klíčů hákovitých, esovitých, rámečkových a ve tvaru písmene T a také závlaček. Domnívám se, že při analýze mohl autor alespoň částečně využít některé analogie ze zahraniční a pokusit se poukázat na jejich rozšíření mimo sledovaný prostor.

Klíče a další kování zámků se na našem území vyskytovaly především na konci doby laténské (LT. C2 – D1). Počátky klíčů v době laténské lze však hledat už ve stupni LT. A.

Na závěr se autor bakalářské práce věnuje interpretaci klíčů, tj. co uzamykaly. Klíče se používaly pro zástrčkové a pružinové zámky, které ovšem v nálezech postrádáme. Autor práce se domnívá se, že největší a nejjednodušší hákovité klíče uzavíraly dveře nebo vrata. Naopak malými klíči se zamykaly skříňky. Rámečkové klíče spolu se závlačkami byly používány do dveří nebo skříní. U ostatních je interpretace, jak T. Červinka sám přiznává, složitější. Samozřejmě vyšší počet klíčů svědčí o vyšším sociálním postavení společnosti, tudíž o složitější struktuře keltské společnosti na oppidech, což je v práci rovněž náležitě zdůrazněno.

Práce má logickou strukturu, je psána kultivovanou češtinou bez výrazných chyb a překlepů. Literatura je citována správně. Pouze používání „In:“ v soupisu literatury není podle vžitých českých pravidel u periodik, ale u sborníků. Některé ilustrace by mohly být kvalitnější. Jinak je lépe obrazové přílohy označovat termínem obrázky (obr.) než tabulky (tab.).

Zadání práce autor splnil. Prokázal dobrou orientaci v problematice a tudíž bakalářskou práci T. Červinky hodnotím známkou: B.

Doc. PhDr. Eduard Droberjar, Dr.
Katedra archeologie FF UHK

V Hradci Králové, 28. 8. 2016